

Kirsten Jørgensens prædiken 22. søndag efter trinitatis

Taler

Kirsten Jørgensen
Provst

Dato

27. oktober 2024

Sted

Godthaabskirken

Omstændigheder**Prædikentekster**

Paulus' Brev til Efeserne kapitel 4, vers 30-32
Matthæusevangeliet kapitel 18, vers 1-14

Salmer

Lysets engel går med glans
Himlene, Herre, fortælle din ære
Nu titte til hinanden de favre blomstre små
Her kommer, Jesus, dine små
Stiftet Guds Søn har på jorden et åndeligt rige, v. 4 og 5

- 1 Lad nu børnene være i fred. Det bliver overskriften på min prædiken i dag. Lad nu børnene være i fred.

5 Mattæus' fortælling om børnene har sin pendant i den bid af Markus-evangeliet, som nok er eet af de bedst kendte steder i Biblen, fordi det bliver læst ved barnedåb. Det er det med at lade de små børn komme til Jesus; det må vi ikke hindre dem i, for Guds rige er deres. Mattæus taler om at blive som barnet, for så er man den største i himmeriget. Og hvis vi ikke bliver som børn, kommer vi slet ikke ind i Himmeriget.

10

Både Mattæus og Markus taler om barnet som eksempler.

15 I den flok af mennesker, der følger Jesus rundt, er der tydeligvis både børn og voksne, men når Markus og Mattæus refererer begivenhederne, så taler de til de voksne. De to evangelister bruger børnene som eksempler på noget, som de voksne skal forstå.

20 Jeg tør godt påstå, at et eksorbitant stort antal prædikanter har fulgt i hælene på de to evangelister og har brugt barnet som eksempel på noget, vi gerne vil sige til voksne. Jeg har i hvert til fælde. Jeg har prædiken om barnets tillid som et eksempel for voksne mennesker; om barnets afhængighed som eksempel på voksen afhængighed af Gud; om barnets manglende sociale status som eksempel

på, at Gud tager sig af de små i enhver forstand af ordet små.

25 Alt det har sådan set ikke været forkert. Men i mødet med teksten denne gang har det slået mig, at den måde at tale om barnet på, er en slags kolonialisering af barnet og barndommen. Jeg bruger barnet som et middel til at fortælle noget til voksne. Jeg udnytter det barnlige og de små for at henvende mig til de store. Det vil sige, at jeg ser lige gennem barnet og retter blikket på noget bagved det.

30

Men hvad nu, hvis vi i stedet for ser på de her fortællinger som historier, der faktisk handler om barnet og ikke om os voksne? Hvad nu, hvis vi tænker over, hvad der siges om barnet i sig selv og ikke bare bruger barnet som et middel og et eksempel i henvendelsen til voksne? Hvad nu, hvis vi i dag sætter fokus på
35 barnet som barn og spørger os selv, hvad bibelteksten siger om barnet? Barnet i dag. Her og ude i verden? Det gør jeg så, og det kommer her:

1.

40

Lad nu børnene være i fred.

Jeg har lige hørt forfatteren Knud Romer med vanlig ildsprudende retorik opfordre til at lade børnene være i fred. Han sagde det ind i en diskussion om
45 skole- og uddannelsespolitik i vores land. Han insisterede på barnets ret til ro og fred til at være barn. Han kritiserede, at børn i dag alt for tidligt skal forholde sig til, hvad de skal blive til som voksne. Han talte om, at børn ikke er midler i den økonomiske samfundsmaskine, og at der ikke skal opstilles nyttemål for deres liv, men at de er et mål i sig selv. Først og fremmest pegede han på, at børn skal
50 have tid; tid til at lege, fejle, famle, gå i cirkler og netop ikke være målrettede men tænksomme og undersøgende.

Regeringen har netop fremsat et forslag til en ny uddannelsesreform, og den er der mange, der mener både godt og skidt om. Een form for kritik går igen, og
55 den handler om, at tid har betydning. Tid i sig selv, som timer, uger, måneder og år. Børn skal have tid til at blive bygget op. Unge skal have tid til at bygge deres faglighed op i deres uddannelse. Vi jager med vores børn. De skal alt muligt på den halve tid, og vi har ovenikøbet af et godt hjerte bildt dem ind, at de skal have kontrol over alting, og at de kan blive lige, hvad de vil, hvis de bare tager sig
60 sammen og helst skynder sig lidt. Tænk, undersøgelser viser, at 72% af de unge

65 tror, at de kan blive lige, hvad de vil, bare de tager sig sammen. Verden er blevet et sted, børnene skal erobre og beherske og kontrollere. Det er ikke sært, at så mange bliver bange og urolige, for enhver af os ved med os selv, at vi netop ikke har fuld kontrol over vores egen verden. Så lad nu børnene være i fred. Lad dem vokse ind i verden og lad dem læne sig ind i den, i stedet for krampagtigt at forsøge at styre den. Lad børn være børn, for Himmeriget er deres.

70 2.

Og nu skifter jeg spor, men det handler om det samme. Om at lade børnene være i fred.

75 For en anden ting, der slog mig, da jeg igen i år mødte Mattæus' fortælling om børnene, er den megen vold, der er i den historie. Der er møllestene, der skal hænges om halsen på mennesker, der gør skade på børn, og de skal smides i havet og drukne. Som en kollega tørt bemærkede, så kan der hurtigt blive mangel på møllestene i verden. Og hvis du ringeagter et barn, så var det bedre, at du hugger din hånd eller din fod af, eller river dit øje ud, for du er på vej til den evige ild. Altså, kære venner; hvor er den milde og tilgivende udgave af Mattæus blevet af; ham, der taler om at vende den anden kind til og at elske sin fjende? Hvorfor al denne vold? Hvorfor så voldsomme trusler?

85 Jeg har mange gange prædikeret rundt om og uden om volden og talt om den, som var det blot billedlig tale, som Mattæus bruger til at understrege alvoren. Han mener det ikke så alvorligt, han overdriver virkemidlerne for at fremme forståelsen. Det er nok heller ikke usandt. Men igen, hvad nu hvis vi tager hans ord for pålydende? Hvad nu hvis ærindet faktisk er at tale børnenes sag – for børnenes skyld og ikke fordi vi voksne skal lære noget og fatte, hvad der på færde. Hvad nu, hvis vi igen lod være at se børnene som middel til noget andet, men forstod, at de barske ord faktisk handler om børnene.

95 Hvis vi gør det, så insisterer den her i tekst i helt bogstavelig forstand på at lade børnene være i fred, med streg under fred.

Vi gør børn fortræd i verden. Vi bringer dem dagligt rent konkret til fald. De dør eller mister hånd og fod eller sulter eller bliver forældreløse. Vi voksne er i forbløffende grad villige til at gøre børn fortræd: villige til at overse, at vi

alvorligt forbryder os imod små mennesker, der ikke kan gøre modstand.
Mattæus' dom er hård, og vi kan vel næsten ikke holde ud af høre på den, og
måske er det derfor vi tager virkeligheden ud af den og gør den til metaforisk
tale. Men vi er faktisk skyldige, og møllestenen hænger allerede om halsen på os,
105 for vi lader ikke børnene være i fred. Vi lader ikke børnene leve i fred.

3.

110 Den her prædiken er holdt med en rynke i panden. Jeg ved godt, at den ikke har
været særlig festlig. Til gengæld har hensigten været ærlig; at vi bliver bedre til at
agte børnene som børn, og lader møllestenen male mel og ikke drukne voksne.

Jeg slutter på en lys tone. Den tone hviler på ordene, som er de sidste i evangeliet
115 i dag; Det er jeres himmelske faders vilje, at ikke en eneste af disse små skal gå
fortabt. Og jeg føjer til, at vi kan godt. Vi kan godt lade børnene være i fred. Vi
kan, for jeg er overbevist om, at vi dybest set gerne vil. Vi var alle børn engang,
og vi hører alle til i Himmeriget. Det er løftet til dig og mig. og det er med det
løfte i ryggen, at vi skal agte børnene i enhver forstand af ordet agte. Så får vi alle
120 lov at leve i fred.

*Ære være Faderen, Sønnen og Helligånden som det var i begyndelsen således også
nu og altid og i al evighed.*

125

Vores skaber og fader, vi takker dig for hvert barn, der bliver født i verden, og
130 som du altid ser.

Vi beder for de mennesker, der ikke har mad nok til at mætte deres børn. Vi
beder for alle, der rammes af alt for meget sol eller alt for meget regn. Vi beder
for dem, der har mistet deres hjem.

135

Vi takker dig for dem, der ikke er her mere, men som vi stadig kan mærke i vores
hjerter og kroppe. Vi beder for dem, hvis verden er lukket af sorg og fortvivlelse
og for de syge og de døende.

140

Bevar vores konge og hans hus og følg alle, der har magt og ansvar i verden. Giv dem, der skaber fred plads og lydhørhed, så mennesker kan finde hjem, og børn kan få deres liv tilbage.

145 Ske ikke vores vilje, men din.

150 *Lad os med apostlen tilønske hinanden*

Vor Herre Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og belligåndens fællesskab være med os alle.

155

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

160

Tags

22. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kirsten-jorgensens-praediken-22-sondag-efter-trinitatis>

165

170

175